

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

กฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่ต้องจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามประเภทของธุรกิจไม่ว่าจะเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ สำนักงานสาขา หรือกิจการร่วมค้า ธุรกิจเหล่านี้จำเป็นต้องจัดให้มีผู้ทำบัญชีที่มีคุณสมบัติและเงื่อนไขตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 เช่น ผู้ทำบัญชีต้องมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี ต้องมีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำบัญชีเป็นภาษาไทยได้ เป็นต้น ผู้ทำบัญชีที่ธุรกิจได้จัดหามานั้นอาจเป็นพนักงานของกิจการ ผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ ผู้ช่วยผู้ทำบัญชี หรือหัวหน้าสำนักงานรับทำบัญชี ที่ได้ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ผู้ทำบัญชีที่ธุรกิจได้จัดหามาดังกล่าวมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบในการทำบัญชีและต้องจัดทำบัญชีเพื่อให้มีการแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินตามความเป็นจริงตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป และอยู่ภายใต้แม่บทการบัญชี โดยมีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพตามหลักสูตรและสถาบันที่อธิบดีให้ความเห็นชอบ ไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมงในทุกรอบสามปี เป็นหัวข้อทางการบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง และในแต่ละปีจะต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง นอกจากนี้ผู้ทำบัญชีต้องประกอบวิชาชีพภายใต้การดูแลของสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยมีเงื่อนไขว่าผู้ทำบัญชีจะต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี และปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเรื่องต่างๆ เช่น ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ผู้ถือหุ้น และการรักษาความลับ เป็นต้น หากผู้ทำบัญชีประพฤติผิดจรรยาบรรณจะมีทั้งโทษปรับและจำคุก

นอกจากผู้ทำบัญชีจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของหน่วยงานที่กำกับดูแลข้างต้นแล้ว ยังต้องมีการติดต่อประสานงานกับบุคคลที่หลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ต้องสามารถตอบสนองความต้องการข้อมูลและต้องมีทักษะที่จะทำให้ตนสามารถเป็นได้ทั้งที่ปรึกษาทางธุรกิจ นักวิเคราะห์การเงิน โดยบุคคลที่ต้องเกี่ยวข้องกับผู้ทำบัญชีภายในองค์กร ได้แก่ ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้การค้า ลูกหนี้การค้า รวมทั้งหน่วยงานภายนอกองค์กร ได้แก่ กรมสรรพากร เป็นต้น งานบัญชีจึงเป็นลักษณะงานที่ใช้ความละเอียดรอบคอบและความรับผิดชอบอย่างสูง ต้องใช้ความรู้

ความเข้าใจอย่างแท้จริงในหลักวิชาการบัญชีและความรู้ทางธุรกิจ รวมถึงหลักวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาษีอากร และกฎหมาย ต้องใช้ความสามารถในการวิเคราะห์ ใช้ความคิด สมาธิและเวลาที่ต่อเนื่องในการทำงาน ต้องมีระเบียบวินัยและยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งลักษณะงานดังกล่าวทำให้นักบัญชีต้องมีความจริงจัง มีบุคลิกภาพเคร่งและเจียบขรึม อาจส่งผลให้เกิดความเครียด วิตกกังวล หดหู่และเหนื่อยล้าได้ (กชกร ภัททวงศ์, 2542 อ้างถึงใน วรงค์ศิริ พรหมรักษ์, 2547: 3)

จังหวัดเชียงใหม่ถือเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจในภาคเหนือของประเทศไทยที่มีความเจริญก้าวหน้ามากและอาจกล่าวได้ว่าเป็นเมืองหลวงแห่งที่สองรองจากกรุงเทพมหานคร (เชียงใหม่บิสซิเนสนิวส์, 2552: ออนไลน์) ในขณะเดียวกันจังหวัดเชียงใหม่ก็มีผู้ทำบัญชีจำนวน 1,375 ราย ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีจำนวนผู้ทำบัญชีมากที่สุดในภาคเหนือเช่นกัน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยปี 2550 และปี 2551 มีผู้ทำบัญชีจำนวน 1,143 ราย และ 1,288 รายตามลำดับ (สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงใหม่, 2552: ออนไลน์) จึงเป็นที่น่าสนใจว่า ผู้ที่ได้ทำการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีมีทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของตนอย่างไรภายใต้กฎหมาย พระราชบัญญัติข้อบังคับและประกาศต่างๆจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ และทำให้ทราบถึงปัญหา ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชี อีกทั้งเพื่อเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ทำบัญชี และผู้ที่สนใจในการนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ต่อไป

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่และเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ทำบัญชี และผู้ที่สนใจในการนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ต่อไป

นิยามศัพท์

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็น และพฤติกรรมต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งสามารถวัดได้โดยการลำดับความมากน้อย หรือการแสดงออกมาทั้งทางบวกและทางลบต่อการประกอบวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

การประกอบวิชาชีพ หมายถึง การประกอบอาชีพที่ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องมีความรู้และทักษะในการประกอบวิชาชีพนั้น ๆ อันเป็นผลมาจากการที่ได้รับการฝึกอบรม หรือการศึกษาตรงตามสาขาที่ประกอบวิชาชีพ

ผู้ทำบัญชี หมายถึง ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่ว่าจะเป็นพนักงานของกิจการ ผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ ผู้ทำบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชี หรือผู้ช่วยผู้ทำบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved